

den kerkelijken kamp; nu zelfs in het toernooi der ethischen!

Maar toch is er nog weer een teekening van beweging; nog kunt gij weer geluid hooren, arme voortgevoerden! voor wie reeds de plaats was besteld door lieve voorgangers, om u voor goed onder de vanden dezer ethische heeren te doen dienen, ook in uw werkzaamheden.

Haast hadden de ethische heeren het stil; Da. Hulsman zou spoedig vergeten zijn, en de Koningin ging immers bij de ethische heeren Cramer en Welzer en Zeydner ter kerke.

Overmoed heeft nu echter het vuur weer opgevoerd. Da. Otto Schriecke hoorde nog wat mouten tegen de kerk. Iemand durfde nog fluisteren: hoe kunnen die heeren predikanten hun prediking overbrengen met hun Bijbelcritiek?

En dat fluisteren moest nu ook uit zijn! Zoo is dan nu waarlijk Da. Otto Schriecke niet zijn tent gekomen in een brochure, waarin hij zich openlijk als kampioen voor de Bijbelcritiek der ethischen vertoont en voor Da. Zeydner, Cramer en zoo voort, den handschoen opneemt.

Geluklijk! Het is goed, dat Da. Schriecke, die zich nooit voor zijn opinie schamde, ook thans niet voor wat anders laat houden en gebruiken, dan hij is.

Geluklijk! Want dat zwijgen tegenover de hervormde geloovigen, die den Bijbel liefhebben, was een smadelijke belediging, die de ethischen zeker niet tot eere strekt.

Geluklijk! Want nu mogen we toch enige hoop hebben op voortzetting der bespreking.

De heer Schriecke werpt als het ware onopgemerkt een doekje over de bloedende hoofdwonden, die Da. Zeydner de geloovigen toebrengt, die de hoofdstelling betrefft van de historische-litteraire kritiek, maar de *ethische* kritiek, de kritiek op de *kerk* des Bijbels. Die *kerk* des Bijbels bestaat voor Da. Zeydner niet; hij erkent geen autoriteit buiten zich; hij keurt en kiest de waarheid zelf.

Hij geeft zoo sanctie aan Jezus' geloof, zoo deze er ten minste ooit is geweest. Hier is de Achilleshiel der ethische richting. En die hiël vertoont zich ook bij Da. Schriecke. Maar hij leidt uit uw aandacht af van die kritiek op de waarheid naar de kritiek op den vorm, op de historic, op de Schrift zelf.

Nu, — al ware het niet erger, — het ware al erg genoeg!

Een voorbeeld. Och, zegt Da. Schriecke, gij moet u van Jezus' alwetendheid geen voorstelling maken, alsof Hij alles wist. Hij had een diep *inzicht* in *heiligheid* en *lijdelijk*. Dit is zijn alwetendheid. Wel zeker een ethische alwetendheid.

Nog een voorbeeld. Jezus nam volgens Da. Schriecke de overlevingen van zijn tijdgenooten aan, gelijk hun kleeft en huissraad. De Joden hebben den leugen verzonnen, dat David op zijn vlucht mannen bij zich had. En Jezus neemt argeloos dien leugen over.

Och, de heeren hebben geen vaastande heilige historie nodig. De vaastheid ligt niet *buiten* hen, niet in *feiten* buiten hen, niet in Jezus' vleesch en bloed ook, niet in de vaderen, uit welke Christus is, maar van *binnen*, in hen. Daar is Christus geboren; daar spreekt hij; daar zien zij Hem; daar is hun Bijbel.

O valsehe mystiek! Zoolang hebt gij door hen, die zich in bijzonderen zin de vromen noemen, geïgderd tegen de bediening des Woords, tegen het *Woord*!

In de verwoestende ethische richting viert gij uw triumf.

Dit beamen we.

Niet alsof we de personen der Ethischen oordeelen wilden. Dat staat aan God alleen. En ook niet, alsof we miskennd menig goed en waar element in hun streven. Maar omdat hun beginsel, hun uitgangspunt vermenig van het heilige en onheilige is, en dat valsehe uitgangspunt zich aan het einde van hun weg wrekt.

Officiële Berichten.

Met verkorting uit het Kerkblad van 23 April.

Archief der Gereformeerde Kerken.

De Synode van Middelburg droeg aan ondergeteekende op de schriften, die aan onze kerken toebehooren, doch waarvan vele in handen van private personen zijn, zoo spoedig mogelijk te verzamelen en in het Archief te deponeren (Acta Art. 162.) Op mijn verzoek, in het Kerkblad en andere bladen, zond mij Prof. Dr. Bavinck het Archief der vroegere Christelijke Gereformeerde Kerken; van eenige andere personen ontving ik ook enkele stukken, maar zelfs na pogingen aangewend te hebben bij voormalige Scribae van Synodes, mocht het mij niet gelukken alles te verzamelen. Allen, die stukken of berichten zonden, breng ik bij dezen nogmaals mijnen dank.

Doch om hen, bij wie nog stukken aanwezig zijn, aan te sporen tot spoedige zending, volgde nu een kort overzicht van het ontbrekende, om aan te tonen, hoe schraal ons Archief nog is.

Het begint in 1836 met eenige adressen van adhaesie, alleen uit sommige plaatsen inriesland. Van de Synode, in dat jaar te Amsterdam gehouden, is alleen een concept-verklaring aanwezig betreffende een genomen besluit. Van 1837 (Utrecht) hebben wij alleen ingezonden stukken, lastbrieven en copieën van brieven namens de Synode geschreven. De notulen ontbreken. (Uit de lastbrieven is gelukkig eenigermate op te maken, waarover de Synode gedelibereerd heeft).

Van 1840 (Amsterdam) hebben we alleen de notulen. 1843 (Amsterdam) is vrij compleet, 1849 (Amsterdam) is goed in orde. Evenzoo 1854 (Amsterdam), 1854 (Zwolle), 1857 (Leiden) en 1860 (Hoogeveen). Merkwaardig is bij dit laatste jaar de wijze, waarop de brieven van Da. Postma uit Transvaal behandeld of liever mishandeld zijn. Sommige vellen hieruit zijn met een scherp voorwerp in stukjes gemaakt. Met veel moeite slaagde ik er in, die weder bij elkaar te zoeken, ofschoon ik nog 2 stukjes niet terecht kan brengen.

De lastbrieven, die maar zelden missen, ontbreken in 1865 (Franker); 1866 (Amsterdam) is vrij goed in orde. Van 1866 (Middelburg) ontbreken ALLES. Gelukkig werd mij een exemplaar der gedrukte Acta. Maar dit kan natuurlijk niet volstaan. Waar is het overige? Van 1872 missen we eveneens de notulen (Groningen). Bij 1877 (Utrecht) ontbreken weer de lastbrieven. 1879 (Dordrecht) heeft noch gedrukte, noch geschreven notulen. 1882 (Zwolle) alleen de notulen der vergadering in comité-generaal. Het overige is gelukkig wel aanwezig, zoals: lastbrieven, rapporten, ingekomen stukken enz. 1885 (ROTTERDAM) is wel zoo schraal mogelijk. Het enige wat we daarvan bezitten, is: notulen der vergaderingen van 22 en 28 Augustus in comité-generaal.

De Synode is toch waarlijk nu zoo lang geleden, dat de stukken reeds vervaarden kunnen zijn. 1888 (Assen en Utrecht), 1890 (Leeuwarden), 1891 (Gravenhage) zijn vrij goed. Van 1891 (Leeuwarden, Chr. Ger. kerk) ... ontbreken weer de notulen. 1892 (Amsterdam, Chr. Ger. kerk) mist weer de notulen. 1892 (Amsterdam, Ned. Ger. kerk) is, evenals 1893 (Dordrecht), [1896 Middelburg, ontvingen we nog niet], een voorbeeld van naauwkeurigheid. Wanneer alle stukken zoo precies aanwezig en gecatalogiseerd waren, als de Scribae van die jaren 't bezorgd hebben, welk een schoon Archief zouden onze kerken dan bezitten! Deze accurate broeders verdienen den lof en den dank der kerken. (De stukken betreffende de Geuzenkerk te Brielle zijn ook goed in orde).

Men ziet uit het bovenstaande hoe 't gesteld

is met ons Archief. Laten zij, die nog stukken hebben, ze nu spoedig zenden bij 't zien van den desolaten toestand. En voorts: wie helpt ons bij gebrek aan beter, aan de gedrukte Acta (zoo ze bestaan, wat we van alle nu te noemen jaren niet weten) van 1836, 1837, 1872, 1879, 1882, 1885, 1888, (Christelijk Gereformeerde kerk, Assen), 1891 (Christelijk Gereformeerde kerk, Leeuwarden), 1892 (Christelijk Gereformeerde kerk, Amsterdam), en ook aan de notulen enz. van het Synodaal Convent van de Nederduitse Gereformeerde kerken (Doleerende) in Nederland, gehouden te Rotterdam in Juni en Juli 1887? (Hiervan is ook niets aanwezig.)

Voor belanghebbenden bericht ik nog, dat wie gebruik wil maken van 't Archief, zich te wenden heeft aan het adres van den ondergeteekende, aan wien ook alle stukken voor 't Archief moeten geadresseerd worden.

H. W. VAN LOON.

Amsterdam, Jacob van Lennepkade 27.

Doet Kinderen.

OP VOEDSEL UIT.

XIII.

Eenige dagen lang leefde onze vriend zoo voort, den halven dag bezig om voedsel te zoeken, en hij als hij ten minste iets vond om den buik te vullen. Den dooden vogel kloof hij af tot op het laatste beentje, hoe onsmakelijk de kost ook was. De groote vermoedens maakte, dat hij elken nacht rustig allep. Zijn kleeren echter waren reeds nu in een treurigen toestand geraakt. Broek en buis waren door de struiken en dorren overal gescheurd, en daarbij met stof en vuil bedekt. Doch wat er tegen te doen?

Hij kon hier niet aan 't verstellen gaan en een schuier had hij ook niet. 'Eenige wat hij doen kon was aan het strand zijn kleeren wat uit te waschen, en ze dan in de zon te drogen.

Tot nog toe was het schoon weder geweest. Doch bijna een week na zijn komst op het eiland ontwaakte Walter des morgens, door een zwaren slag die heel den berg deed dreunen. Verschrift sprong hij op. Reeds ratelde een tweede slag. Het was de donder. Felle bliksemstralen klieften de lucht; onophoudelijk rommelde het om hem heen, en scheen het verblindend licht in dat hol, waar hij zich bevond; overigens was het, schoon morgen, zoo donker alsof het nog schemerde.

Geluklijk duurde het onweer niet lang, maar nu ontlasten de grauwe wolken zich in een regen zoo zwaar, als wij in noordelijke streken 't zelden of nooit aanschouwen. In dikke stralen stroomde het water neer; 't kletterde op den grond, 't stroomde langs den berg, en vulde alle reuten en spleten. Daarbij stak de wind op, en sloeg het water tegen de steenen. 't Was een leven waarbij hooren en zien verging. Gelukkig zat Walter althans nagenoeg droog, neergedoken in den achtersten hoek der enge ruimte, die hem tot schuilplaats diende.

Uren lang hield de regen aan. 't Was onmogelijk, hoezeer honger en dorst hem kwelden, uit zijn schuilplaats te gaan. Tegen den middag klaarde de lucht wat op; de regen werd veel minder, en eindelijk brak de zon door. Aanstonds trad Walter naar buiten, maar o wee, de vlakke rondom den berg stond geheel blank; bij den eersten stap, dien hij er op deed, zakte hij een eind weg; met moeite werkte hij zich omhoog, waarbij, helaas, een laars in den modder bleef zitten. 't Was, dat zag hij, onmogelijk, dezen dag het bosch te bereiken, en wie wist of men ook daar wel loopen kon.

Bedroefd, bijna vertwijfeld, wierp hij zich op de vochtige bladen van zijn legste. Zijn gedachten dwaalden ver weg, eerst naar het schip, toen naar huis en eindelijk ook naar grootmoeder. Hoe zon 't met haar zijn? Zou zij aan hem denken? Hij geloofde het zeker, ja, ook dat zij voor hem bidden zou; En meteen vloog hem de gedachte door 't hoofd: Grootmoeder bidt; en God kan dat gebed verhooren. Als ik ook eens had! — Maar hoe? Hij had misschien nog nooit uit het hart gebeden, al werden ook in huis aan tafel 'de gebeden opgezegd, gelijk men dat in Engeland noemt. Zoo wende hij zich dan om en om op zijn leger, tot hem eindelijk de bange klacht over de lippen kwam: Heere, ontferm u over mij; help mij uit den nood!

't Waren maar enkele woorden, half luid gesproken, slechts gehoord door Hem, die in de hemelen zit en door den blidder zelf. Toch maakten ze op den laatsten een diepen indruk. 't Was hem, als verbaasde hij zich over 'tgeen hij zelf gedaan had. Doch tegelijkertijd kwam bij hem de gedachte op: Gij zijt hier niet alleen, al hebben u alle menschen verlaten. Daar is een God die u ziet en hoort, en die machtig is te helpen. Die God is ook hier; Hij vervult hemel en aarde. Hij is bij grootmoeder, maar ook niet ver van u.

Voor het eerst in verscheidene dagen voelde hij zich meer rustig. Grootmoeder had hem vermaand tot God te roepen in den nood, en dien raad had hij nu gevolgd. Doch weldra voelde hij zich weder diep ongelukkig en bezagt, al was 't nu om een andere reden dan te voren. Had hij grootmoeders raad niet tot nog toe steeds in den wind gelaten? Op het schip had hij aan den Heere God niet gedacht, geen enkele maal in Gods Woord — grootmoeder had het hem nog meegegeven — gelezen, zich om niets bekommerd dan om aardische dingen. Zou de Heere God hem nu hooren, nu hij in den nood zat?

Geluklijk dat Walter niet geheel onkundig was in de Schrift. Dat is altijd een voorrecht, wat vooral die kinderen moeten bedenken, die tekst of psalm op school nooit kennen, op de Zondagschool er steeds mee haperen, en eigenlijk liever Gods Woord dicht laten. Dat is heel verkeerd. Want al hebben wij door Gods groote genade het vrij gebruik van Zijn Woord, niet altijd vrienden, zult ge in uw later leven dan maar zoo bij elke gelegenheid eens even op kunnen slaan, en daarbij, wie onkundig is in de Schriften, zoekt dikwijls toch te vergeefs. Maar als ge de goede woorden Gods in het hoofd hebt, dan draagt gij te altijd mee, in huis en veld, in winkel en kantoor, waar gij zijt, en kunt uit dien schat altijd wat gebruiken.

Daarbij zal, hetgeen gij in 't hoofd hebt, door Gods genade, op de wijs ook in uw hart kunnen dalen. Gij moet niet denken dat dit altijd samengaat. Maar dit is zeker: 't Komt niet in het hart dan door het hoofd. Het geloof is uit het gehoor, zegt de Schrift, en het geloof door het Woord Gods.

Zoo kwamen onze vriend dan nu ter rechterdijk de heerlijke woorden in de gedachte, die wij aldus berijnd zingen:

Wie U aanroep in den nood,

Vindt Uw gunst onmiddellijk groot,

Heer, neem mijn gebed ter ooren,

Wil naar mijne smeeking hooren', enz.

En dat troostte hem te midden van het verdriet en de ellende. Hij dronk wat van het water dat rondom het hol stond, en legde zich toen huiverig in een hoek ter ruste, om reeds zeer vroeg den volgende morgen te ontwaken.

AAN VRAGERS.

Korthedshalve verschillende vragen in eens beantwoordend, merken we hier slechts dit op:

1. Er is over den tijd van het Paascheest veel getwist, maar dat alles hier te vermelden gaat niet.

2. Evenmin kunnen we hier uitleggen, hoe men den tijd van het Paascheest uitlekent. Dat is nog al een ingewikkelde berekening; in vele almanakken vindt men den tijd van het Paascheest jaren vooruit aangegeven. Men kan het berekenen, zoover men naar wil.

3. Het Paascheest valt volgens een oude bepaling der kerk, niet voor 22 Maart en niet na 25 April. Naar het Paascheest regelen zich dan weer de Hemelvaartdag en het Pinksterfeest. Die allen kunnen dus ruim een maand het eene jaar bij het andere verschillen.

Onze lezer V. te D. vraagt: Hoe kwam Mohamed tot de kennis, dat er maar één God bestaat?

Vooreerst weten we, dat Mohamed was een Ismaeliet, uit het geslacht van Abraham, in 't welk, als was 't ook slauw, toch nog herinneringen van het verleden en aan de daden des Allerhoogsten zeker bewaard zijn gebleven.

Daarbij kende Mohamed van zeer nabij de Joden en hun godsdienst, waarin, geheel verachillend was het geloof der heidenen, streng de leer aan één God werd vastgehouden. Verder had hij kennis gemaakt met de leer des christendoms, en al was 't ook een bedorven christendom, het geloof aan één God stond vast.

Of Mohamed tot die diepe denkers behoorde, voor wie het geloof aan één God en niet aan vele, als vanzelf het meest redelijke is, die het willen beredeneeren valt moeilijk uit te maken. Wellicht werkte 't een met het ander saam.

(Meer hierover vindt onze lezer in het tijdschrift Excelsior, waarin ik kort geleden over den Koran en Mohamed meer uitvoerig schreef.)

HOOGENBIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Veere, H. Kuik, te Putten. — Gaastmeer (cl. Sneek), J. Teves Tz., te Westinghe-Sauwert. — Baardland, J. H. Spoel, te Alblasserdam A. — 't-Gravenhage B. P. A. E. Sillevius Smilt, te Rotterdam B.

AANGENOMEN: Amersfoort A. A. M. Donner te Assen. — Kouderekerke (Zeel), J. Zijp, Theol. cand. alv. U. Oudewater. — Rhon c. a. R. Brouwer, te Stiens.

REDANCT: Middelhamis, W. Bosch, te Vrijhoeven en 't-Graveland Capelle. — Oologseplaat, Hantum c. a. Nos en Wierum. — Haastrecht, Roenwick en Sluiswijk, J. Zijp, cand. alv. U. — Gouda B. A. Voogel, te Dinteloord.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Helsenaveen c. a. A. A. Schouten, te Wamel bij Tiel. — Oudert, W. Zijlstra, te Waddinxveen c. a. — Meeden, J. H. de Munck Reizer, te Westerbeek. — Boekbergen, T. Kuiper, te Otterloo. — Stiens, H. Post, te Surhuisterveen c. a. — Sloten (Fr.) en Eerbeek bij Apeldoorn, E. A. G. v. Hoogenhuysen, cand. te Nijmegen. — Nijmegen c. a. J. G. Harthout, te Ommen. — Geldermalsen, R. Loman, te Herwijnen. — Wilsom, J. A. Hoekema, cand. — Burghard en Hichtum, J. Schokking, te Wierp.

AANGENOMEN: Gouda, W. Lamers G.H. te Rijsoord c. a.

REDANCT: Zuidlichem en Nieuwaal, J. M. C. H. Mond, te Prinseland en Dinteloord. — Rotterdam, A. B. ter Haar Remeny, te Middelburg. — Garreweer, K. Eekhof, te Werkhoven (Utr.). — Terheide, M. van Rijn, te Wateringen. — Hellum, S. H. A. Regemann P.H. te Holwerd. — Godlinze, M. Hefting, te Sijdeboeren c. a. — Exmorra c. a. K. van Wijngaarden, te Nieuw-Amsterdam. — Doeveren en Gendern, A. de Visser, te Herwijnen.

De heer R. P. Haan, theol. cand. te Scheemda, stelt zich thans beroepbaar bij de Gereformeerde kerken in Nederland.

Advertentien.

L. G. WEISZ & Co., Commissionairs in Effecten, Prinsengracht bij de Prinsensstraat, No. 157, AMSTERDAM.

Eene Juffrouw, van Gereformeerde belijdenis, middelbaren leeftijd, sinds jaren als huishoudster werkzaam, zoekt tegen Juli of Augustus een eergelijke betrekking. Fr. brieven, lett. H., Bureau Herant.

1898

Vorstenhuis en Vaderland

Voorloopig Bericht.

Onder bovenstaanden titel zal in den loop van dit jaar en de tweede helft van 1898 verschijnen: een

GEDENKBOEK,

dat een ieder, die zijn vaderland liefheeft en het Huis van Oranje eert, gaarne wil bezitten.

Het zal bevatten de levensbeschrijvingen van Prins Willem I tot en met Koningin Wilhelmina, aangesteld door alle zinnen bewaare en gevierde Schrijvers, n.l. de H.H. R. HUSEN, A. A. KLEUM, G. SCHUTTE, P. J. KLOPPERS, H. B. VAN LUNDEL.

Het werk wordt uitgegeven in 4° formaat, op best papier, met duidelijke letter gedrukt, in 11 1/2 afleveringen, ad 49 Cts. elk; betaalbaar bij ontvangst der 1° de en der laatste aflevering, zoodat de intekenaars voor hoogstens 2 x 24 in 't bezit komen van dit prachtige boek, een prijs, welke voor slechts weinigen een bezwaar kan zijn.

Het wordt versierd met twaalf fraaie platen, naar beroemde schildersstukken en portretten.

Voor nadere inlichtingen vraag men bij zijn Boekhandelaar het uitvoerige prospectus.

A. H. TEN BOSKEL HUININK, te Utrecht, Uitgever.

1898

P. VAN EIJK.
Firma JOHANNES KRAMER & Co.,
DAN 15-17, AMSTERDAM.

Kopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LUTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden a DEPOSITO 1/2 pCt. onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Te Koop

voor den meestbiedende: Een in zeer goeden staat verkeerdend ex. van de BIJELVERKLARING van PATRIK, POLUS en WELS.

Brieven franco, lett. F., aan het Bureau van dit blad.

Verschenen bij den Uitgever: W. KIRCHNER (firma Fernhout), Rozengracht 55, Amsterdam,

CALVINISME

EN

Rechtswetenschap.

EENE STUDIE DOOR

Mr. ANNE ANEMA.

Prijs f 1.50.

Verschenen bij den BOEKHANDEL, voorheen HUYKER & WORMSER, Amsterdam:

Dr. A. SCHREIBER, HET WERK DER RIJNSCHE ZENDING IN NEDERLANDSCH OOST-INDIË.

Met een woord vooraf van J. P. G. WESTHOFF. Met 29 illustratiën.

Prijs f 0.30; per 100 exemplaren f 25.-

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen: Voor de Vereeniging: Aan Contributiën:

Door den heer P. van Driel te Bergschenhoek f 34; door den heer P. van Loon Az. te Gaastmeer f 3.50; door den heer H. van der Hoeven te Apeldoorn f 66.91; door den heer P. baron van Heemstede, uit Noordwijk f 45; van Rev. P. Siegers te Danfort (Ill.) f 25.

Aan Collectie: (voor de Theologische faculteit), Van de Gerekt. Kerk te Goes f 15.12; van idem te Nieuwduyn f 12.05; van idem te IJzerke f 9.07; van idem te Baardland f 4.65; van idem te Wolfertsdijk f 7; van idem te Kruiningen f 9; van idem te Bielezinge f 5.05; van idem te Borssele f 1.17; van idem te Heinkenszand f 7.30; van idem te Wapenveld f 1.85.

Voor de Medische Faculteit: Door den heer P. Brand te Dorrecht f 12.50; door Prof. Dr. A. Kuyper van J. K. te Vlaardingen, dankloos f 1 April f 2.25; van een weduwe f 0.25 samen f 2.50.

Voor het Studehof: Door Mevr. de Wed. Dr. A. H. de Hartog van de Zondagschool van wijlen Dr. A. H. de Hartog f 10.

S. J. SEEFAT, Penningmeester.

Gereformeerd Gymnasium, te Amsterdam.

Sedert de vorige opgave ontving de Vereeniging voor Voorbereidend Universitair Onderwijs te Amsterdam het volgende aan giften en jaarlijksche bijdragen:

(Vervolg.)

Bodegraven, C. L. f 1.50; C. G. B. f 1; H. B. f 1; C. D. G. f 1; J. v. S. f 1; J. H. f 0.50; C. Z. A. f 1; P. v. d. K. f 0.50; J. H. f 0.50; C. v. d. B. f 1; C. B. f 1; J. D. K. f 0.50; T. S. f 0.50; A. S. f 0.50; H. S. f 1; J. T. f 0.50; Wed. A. B. f 0.50; G. D. K. f 1; H. R. f 1; J. H. v. D. f 1; T. J. B. f 0.50; Hegveld, J. d. G. f 0.50. Lange Rolgevende, C. K. H. f 1. Voorst. Ds. J. H. F. G. f 5. Aardervelen, L. S. f 2; G. d. K. f 1; H. B. f 3; C. v. d. B. f 2.50; J. d. J. f 2.50; H. B. f 0.50; G. B. f 0.50; P. O. f 1; H. H. f 0.50; Wed. C. v. d. K. f 1.50; J. d. B. f 1; P. O. f 1; C. v. d. R. f 0.50; J. v. d. V. f 0.50; J. v. d. K. f 2.50. Waarder, J. H. f 2; C. H. f 0.50; C. v. l. f 1; P. B. f 1; J. d. K. f 1; D. v. H. f 1; D. H. f 1; D. G. f 1; J. V. V. f 1; L. J. G. f 1; D. B. f 1; D. V. f 1; K. H. f 1; G. v. l. f 1; Molen, P. K. f 1. Brakelen, C. H. f 1; K. H. f 1; Meij. A. H. f 1; Ds. W. H. G. jr. f 1. Schouwen, Ds. M. K. f 1. Nieuweven, A. v. R. f 1; J. d. V. f 1; D. f 1.50; Wed. D. N. H. f 1; Wed. O. f 2.50; C. J. d. B. f 2.50. Harlem, D. v. d. E. f 2.50; G. v. d. L. f 1; P. V. f 1; H. v. E. f 0.50; Meij. A. A. c. a. K. f 5; J. d. B. f 0.50; Meij. M. f 1; J. M. f 1; N. N. f 0.50; J. B. f 1; G. M. f 1; C. d. H. f 1; A. T. f 0.50. Waddinxveen, Meij. J. G. W. f 0.50. Lommersloot, v. C. A. f 5. Alkmaar, S. G. f 2.50; Ds. J. W. f 1; J. J. v. S. f 2.50. Delft, Wed. H. A. H. f 20; J. T. f 1; E. v. H. f 1; L. J. V. f 2; J. H. B. f 2; J. v. V. f 2.50; A. v. d. B. f 1.50; D. G. f 1; Sassenheim, R. v. l. f 5. Vianen, Ds. J. O. f 2.50. Heilkenzand, Ds. J. K. f 1. Zwolle, G. R. G. f 2.50. Groningen, Ds. W. f 10. Vlisshoop, L. H. f 1; M. G. f 1; A. H. f 1; H. M. K. f 2.50; M. S. f 1; M. N. B. f 1; J. d. J. f 1; G. v. d. P. f 1; M. f 1; H. v. d. M. f 5; J. B. f 2.50. Landmeer, G. D. f 1; Ds. H. B. f 5. Brook in Waterland, P. P. W. f 2; J. P. f 1. Koog a. d. Zaan, Ad. H. f 10. Watergraafmeer, V. V. f 2.50. Maastland, P. B. f 1. Bokloot, C. G. f 0.50. Mennikendam, Ds. U. F. f 2.50; P. J. v. l. Locadum, Dr. D. S. f 2.50; Krabbendam, K. P. f 1. Zaandam, K. B. W. f 1; C. F. S. f 1; C. S. W. f 1; Wed. C. N. f 2.50; Ds. J. D. v. d. M. f 1; D. M. P. f 1; D. S. f 0.50; J. D. f 0.50; Gez. O. f 0.50; K. M. f 0.50; H. B. f 1; Gez. B. f 0.50. Zwijndrecht, A. P. f 1; P. d. W. f 1; B. L. A. f 2; P. S. f 2; A. v. N. f 2; D. v.

Theologische School der Gereformeerde Kerken in Nederland.

In de maand Maart ontvingen we de volgende Collecten: Van de gemeenten Lochem f 2.50; Barchem f 3.10; Kamperland f 4.88; Haamstede f 5.10; Brouwershaven f 5.87; Wissekerke f 1.26; Bruinisse f 7.53; Oosterland f 8.00; Zierikzee f 12.13; Scharendijke f 3.00; Colijnsplaat f 7.44; Keinge f 4.57; Aalten f 24.80; Moordrecht f 2.17; Schoonhoven A f 5.61; Leiden A f 30.30; Leiden B f 17.63; Ankeveen f 1.00; Overtoom f 21.74; Oudekerk aan den Amstel A f 5.00; Bellen f 8.13; Varzeveld f 15.70; Tiel f 3.15; Winschoten f 18.06; Bellingwolde f 2.00; O. Pekela f 17.00; Veenendaal f 11.32; Meeden f 6.87; Scheemda f 8.92; Midwolda f 5.97; Oostwold f 6.36; N. Beerta f 3.00; Gaastmeer f 3.81; Westerboek f 3.51; Vorden f 8.53; Doesburg f 4.15; Dingeloo f 8.78; Dierf f 2.80; Hijken f 4.16; Vledder f 1.28; Aalten A f 12.00; Kolthout f 0.75.

Halve collecten: De Lier f 7.00; Bergambacht f 2.86; Haastrecht f 2.28; Krimpen aan de Lek f 1.20; Oudewater f 6.11; Waddingvee f 6.07; Delft A f 20.05; Culemborg f 4.28; Boskoop A f 7.30; Boskoop B f 2.00; Hazerswoude f 7.73; Hillegom f 4.90; Kerkwijk aan Zee f 5.10; Voorschoten f 6.05; Muijen f 1.20; Winterswijk f 27.34; Mijldrecht f 7.97; Kamerik f 3.41; Vinkeveen f